

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials

Explotació de l'Enquesta de Violència Masclista a Catalunya de 2016 des d'una perspectiva de la joventut

Maria Rodó-Zárate

Claudia Malpica Lander

Natalia Garrido

24 de novembre de 2021

OBJECTIUS

- Analitzar la violència masclista en relació a la joventut (16 – 29 anys) a través de l'exploració de *l'Enquesta sobre Violència Masclista a Catalunya (EVMC)* del 2016.
 1. Analitzar les diferències i desigualtats **intergeneracionals** en relació a la VM entre les dones joves i les d'altres franges d'edat.
 2. Analitzar les diferències i desigualtats **intrageneracionals** en relació a la VM entre el col·lectiu de dones joves (per subgrups d'edat).
 3. Analitzar la VM **segons el seu àmbit** (l'àmbit de la no parella, la parella, l'ex-parella i la infància), cercant **factors explicatius** i elaborant **perfils** de persones i/o aplicant tècniques de síntesi de la informació.
 4. Analitzar les diferències i desigualtats **intrageneracionals** en relació a la percepció de la VM entre els **homes i dones joves** i les diferents franges d'edat.

OBJECTIUS

- **Analitzar la violència masclista en relació a la joventut (16 – 29 anys) a través de l'exploració de *l'Enquesta sobre Violència Masclista a Catalunya (EVMC)* del 2016.**

→ Aplicar una perspectiva interseccional i no adultocèntrica.

L'EVMC 2016

- **Univers:** Homes i dones de 16 anys o més residents a Catalunya (per la mostra de Barcelona, residents a la ciutat).
- **Grandària de la mostra:** 11.137. Concretament, 4.674 entrevistes a Barcelona (599 homes i 4.075 dones) i 6.463 a la resta de Catalunya (961 homes i 5.502 dones).
- **Ítems:**
 1. Contacte i dades de perfil (homes i dones).
 2. Percepció segons escala de masclisme ambivalent (homes i dones).
 3. VM per part de no parelles (dones).
 4. VM per part d'exparelles (dones).
 5. VM per part de parelles (dones).
 6. VM en la infància (dones).

1. Diferències i desigualtats intergeneracionals

Dades descriptives

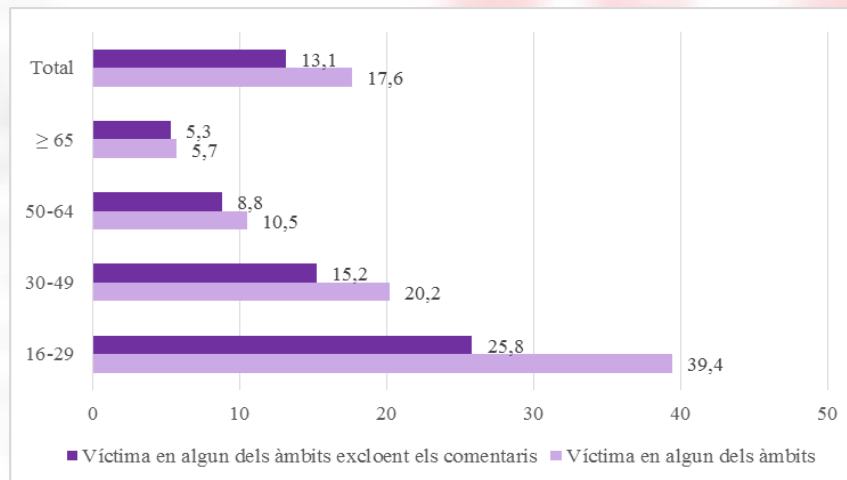
- **Diferències generacionals molt importants en una gran varietat de variables independents.**
 - En les dones joves el percentatge majoritari és el de les **no independents econòmicament**.

 - **Situació de parella:**
 - Entre les **joves es troba el percentatge més alt de dones que no tenen parella home**, un 43,6% a diferència del 17,4% de dones de la franja d'edat següent (de 30 a 49 anys).
- Visió adultocèntrica sobre autonomia econòmica i relació de parella.

1. Diferències i desigualtats intergeneracionals

Anàlisi de la victimització (darrer any)

- **L'edat és un factor clau** per comprendre la VM, tant pel **nivell de violència** com pels **tipus de violència** patits.
 - Les **dones joves** són el **grup més victimitzat** de la mostra (39,4%)
 - **Configuració diferent de la VM segons edat.**
 - **Joves** (parella): control de les activitats, cos i relacions.
 - **Grans** (parella): ridiculització i control dels diners.

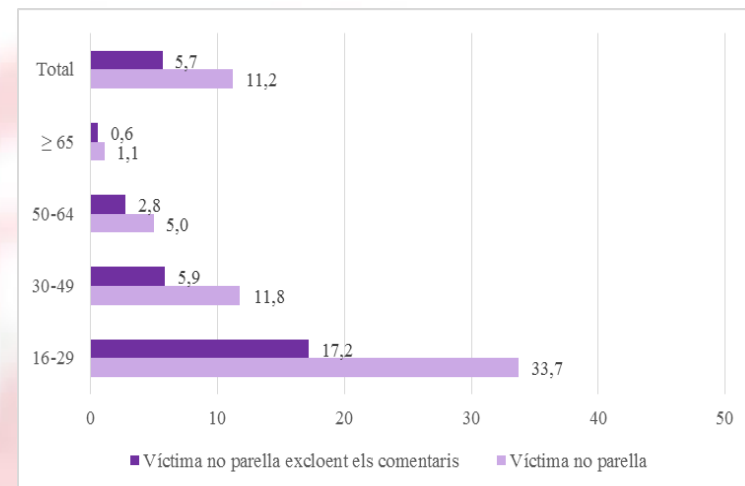
Dones que han patit VM en algun dels àmbits (no parella, ex-parella o parella actual) en l'últim any, amb i sense comentaris, per grup d'edat. Catalunya, 2016. Percentatge

1. Diferències i desigualtats intergeneracionals

Anàlisi de la victimització (darrer any)

□ Àmbit de la no parella:

- La probabilitat de patir violència és **2,45 vegades major en les dones joves** que per les d'entre 30 i 49 anys.
- El fet de **no tenir parella però haver tingut parella** té un efecte en la victimització general de les dones de la mostra.
- Presenten major probabilitat les que **estudien, treballen**, les dones que **són econòmicament depenents** i les que **tenen diversitat funcional**.
- **La victimització en la infància** té un efecte estadísticament significatiu per a tots els tipus de victimització.

Dones que han patit VM en l'àmbit de la no parella en l'últim any segons grup d'edat. Catalunya, 2016. Percentatge

1. Diferències i desigualtats intergeneracionals

Anàlisi de la victimització (darrer any)

□ Àmbit de la parella:

- Les dones que més VM pateixen són les de major edat.
- També són significatives les diferències per a dones que han nascut a l'estranger i les que tenen diversitat funcional, les que no treballen i les que no són econòmicament independents.

□ Àmbit de l'ex-parella:

- El fet de tenir parella actualment hi té un efecte rellevant.

□ Àmbit infància:

- Més victimització en les joves per la violència que no inclou comentaris.

2. Diferències i desigualtats intrageneracionals

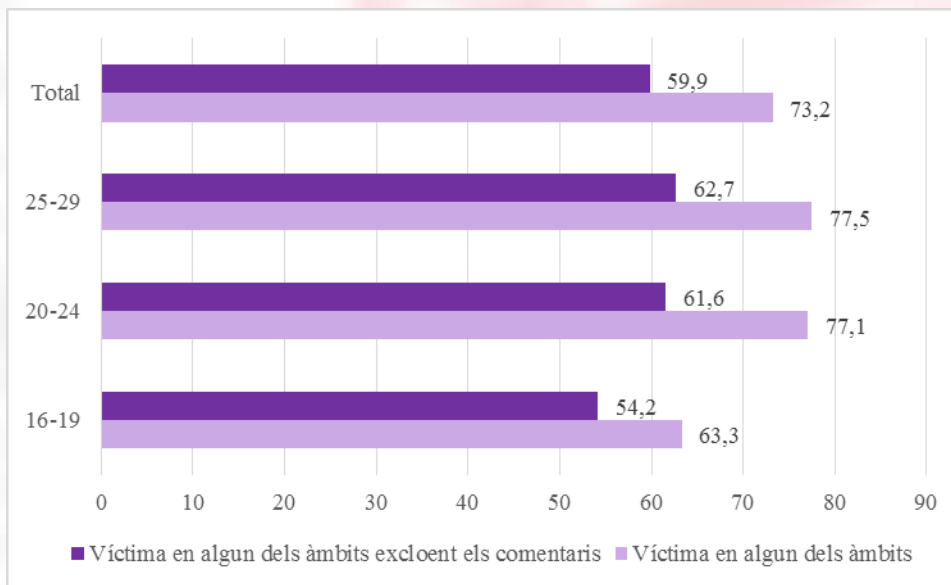
Dades descriptives

- **Hi ha diferències significatives** en relació a les variables independents segons els subgrups d'edat: de 16 a 19, de 20 a 24 i de 25 a 29.
 - 94,7% de dones de 16 a 19 estudien i el 88,7% no treballen. En canvi, les de 25 a 29, només estudien en 16,9% i només el 15,8% no treballen.
 - 95,3% de les de 16 a 19 no són econòmicament independents.
- **Situació de parella:**
 - **43,6% de les joves no està en una relació de parella amb un home.**
 - **32,6% no ha tingut cap parella home en el passat.**
 - En relació als subgrups, la majoria de les dones de 25 a 29 anys té una relació de parella (71,2%) en comparació del 36% de les de 16 a 19 anys.

2. Diferències i desigualtats intrageneracionals

Anàlisi de la victimització

- Les dones d'entre 20 i 24 i entre 25 i 29 anys són les més victimitzades (77,1% i 77,5%) – des dels 15 anys.

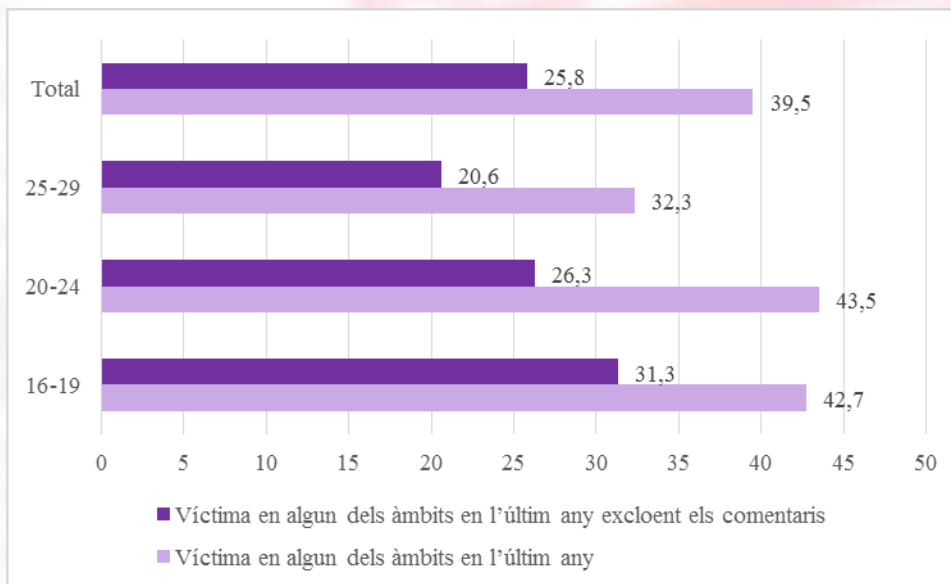

Dones de 16 a 29 anys que han patit VM en algun dels àmbits al llarg de la vida, amb i sense comentaris, per grup d'edat. Catalunya, 2016.
Percentatge

2. Diferències i desigualtats intrageneracionals

Anàlisi de la victimització

- Les dones d'entre 16 i 19 i entre 20 i 24 i entre 25 i 29 anys són les més victimitzades (42,7% i 43,5%) – **darrer any**.

Dones de 16 a 29 anys que han patit VM en algun dels àmbits en l'últim any, amb i sense comentaris, per grup d'edat. Catalunya, 2016. Percentatge

2. Diferències i desigualtats intrageneracionals

Anàlisi de la victimització

- El fet d'haver tingut una parella home anteriorment incrementa el percentatge de victimització en els tres subgrups d'edat: 78,8%, 82,7% i 81,4%, respectivament).
- De les dones que **tenen estudis primaris o menys**, el **52,2% ha estat victimitzada**, dada que canvia de forma molt important si han fet la secundària obligatòria (83,3%).
- En relació a l'últim any, la major victimització general apareix entre els grups de 16 a 19 i 20 a 24 anys.
- En la victimització des dels 15 anys el grup més afectat en tots els àmbits és el de les dones de **25-59** (75,2%, i sense comentaris 61,3%), seguides de dones de 20-24 anys (75,3%, i sense comentaris 58,6%).

2. Diferències i desigualtats intrageneracionals

Anàlisi de la victimització

□ Àmbit de la no parella:

- Les més joves són les que més identifiquen violència a través del mòbil o les xarxes socials.
- La victimització és més alta per a les dones joves que han tingut una relació de parella anteriorment (67,8%) i les que no tenen fills (63,6%).
- Agressor:
 - La majoria dels agressors són persones **desconegudes** (40,4%), amb un percentatge més elevat entre les residents a Barcelona.
 - Les dones entre 25 i 29 anys són les que més identifiquen l'agressor en el lloc de **treball**.
 - El percentatge **d'homes coneguts com a agressors** en l'àmbit de la no parella **és major quan les joves no tenen parella ni ex-parella** (22,1%).

2. Diferències i desigualtats intrageneracionals

Anàlisi de la victimització

□ Violència sexual:

- **8,7%** de les joves han patit **violència sexual amb contacte físic en l'últim any**.
 - Dones nascudes a la resta d'Espanya: 33,3%
 - No estudien: 20,8%
- **21,6%** de les joves han patit **violència sexual amb contacte físic des dels 15 anys fins a l'actualitat**.
 - 20-24 anys amb educació primària o menys: 41,7%
 - Amb diversitat funcional: 61,5%)
 - No tenen una relació amb un home: 26%.

3. Anàlisi de la violència masclista segons àmbit

Metodologia

- ❑ Anàlisi de segmentació
- ❑ Anàlisi en base a la situació de parella
- ❑ **Creació d'un perfil concret:** dones joves que no són econòmicament independents, no treballen, estudien i no tenen fills.
- ❑ Anàlisi de models de regressió logística.
- ❑ Anàlisi de classes latents.
- ❑ Relació de la percepció de la violència i la victimització.

3. Anàlisi de la violència masclista segons àmbit

Conclusions

- **Situació de parella com a element clau** (efecte estadísticament significatiu en la victimització):
 - El fet de **tenir o haver tingut parella home són factors clau: el grup que ha tingut una parella home i en l'actualitat no té parella home és el que més victimització pateix**
 - **Tenir parella però no ex-parella té percentatges més baixos de victimització.**
 - Fins i tot en l'àmbit de la **no parella** aquesta variable és el primer predictor.
 - **Tenir ex-parella com a principal predictor de patir violència en la infància.**

3. Anàlisi de la violència masclista segons àmbit

Conclusions

- **Victimització en la infància (efecte estadísticament significatiu per a tots els àmbits):**
 - La probabilitat de patir violència des dels 15 anys és entre **5 i 6 vegades major per a les dones que han estat víctima en la infància** pel que fa a les dones que no han sofert cap fet en la infància.

- **Altres elements:**
 - **Estudiar, treballar, viure a Barcelona – més victimització.**
 - **Tenir fills** redueix la victimització en l'àmbit de la **no parella**.

3. Anàlisi de la violència masclista segons àmbit

Conclusions

- Relació entre percepció de si un fet és violència i haver estat víctima d'aquest fet.**
 - **No s'ha trobat relació.**
 - **Únics resultats estadísticament significatius són en relació al control per part de la parella:**
 - 3,5% quan no ho considera VM i sí que n'ha patit i de 7,9% quan ho considera VM i ho ha patit.

4. Anàlisi intergeneracional percepcions VM

Masclisme ambivalent

- ❑ **Els homes estan més d'acord que les dones en relació al masclisme benèvol i que en canvi les dones mostren més acord en relació al masclisme hostil que els homes.**
- ❑ **La joventut és la que menys d'acord està amb les afirmacions de masclisme, i els grup de d'edat de 65 anys o més el que més d'acord hi està.**
- ❑ **Les diferències entre homes i dones joves són petites** per la majoria d'ítems, a diferència d'altres grups d'edat on són més grans.
- ❑ En relació a la pregunta “entre els joves no hi ha problemes de violència masclista”, les diferències entre grups d'edat s'escurcen, dada diferent a les demás preguntes. Aquesta afirmació mostra com **els grups d'edat més grans creuen que sí que hi ha violència masclista en la joventut pràcticament d'igual forma que la pròpia joventut.**

4. Anàlisi intergeneracional percepcions VM

Creences sobre les causes de violència masclista

- **Causes que s'identifiquen com a molt importants:**
 - **Consum excessiu d'alcohol o drogues** com a primera causa important de la violència masclista tant per homes com per dones.
 - 73% de les dones identifica **el masclisme** com a causa principal, contra el 48% dels homes.
 - Quasi el doble de dones (42%) considera **el canvi del paper tradicional d'homes i dones** com a causa important, front el 22% d'homes.

- **Les diferències entre homes i dones són rellevants** en qüestions com “la tendència natural dels homes a la violència” (21% homes i 47% dones).

4. Anàlisi intergeneracional percepcions VM

Percepció sobre què és VM

- En general **les dones estan més d'acord en que diverses formes de violència masclista ho són**, tant en relació al control com a les agressions.
- El **comportament que menys es reconeix com a violència és el de “No deixar que quedi o parli amb amistats o família”** (79% les dones i 71 % els homes) i el que més **“Fer-li sentir por, amenaçar-la”** (88% i 81%).
- Per a la **joventut, hi ha diverses formes de VM que no es conceben com a totalment formes de VM, en major mesura que altres grups d'edat**, com per exemple “Controlar on, amb qui i què fa a cada moment”, “No deixar que parli amb altres homes”, Donar-li una bufetada, un cop, una empenta” o “No deixar que quedi o parli amb amistats o família”.

Conclusions

Qüestions generals

- Dificultat de saber si les dones que **més victimització** manifesten és perquè efectivament han estat més victimitzades o si és perquè **identifiquen la violència masclista** patida en major mesura.
- **Diferències generacionals molt importants tant en relació al perfil com a la victimització** → Edat com a eix fonamental.
- **El grup més victimitzat, per a totes les variables independents, són les dones joves.**
 - Àmbit de més victimització: **no parella**.
 - Tipus de violència que més apareix: **violència sexual**.
 - **Subgrups**: les dones entre 20 i 24 i entre 25 i 29 són les més victimitzades des dels 15 anys, i les de 16 a 19 i de 20 a 24 ho són en el darrer any.
 - **Configuració diferent de la VM segons edat** (interseccionalitat).

Conclusions

Joventut

- **La violència masclista no afecta a un perfil de joves en concret.**
 - **La situació de parella (si es té o s'ha tingut parella home) és la variable més rellevant alhora d'explicar les diferències en la victimització.**
 - **Les dones joves que tenen una ex-parella però no una parella home actualment són les més victimitzades.**
 - Presenten **més victimització les que no tenen parella actual** enfront a les que sí que en tenen
 - Pateixen **més victimització en l'àmbit de la no parella.**
 - Són les **més victimitzades en la infància.**
- Explicació possible no pot ser que se suma un àmbit.
- **Haver tingut parella home fa augmentar la capacitat d'identificar la violència patida en qualsevol dels àmbits, incloent-hi la infància i la no parella.**

Conclusions

Joventut

- **Elements limitadors de l'EVMC per a l'anàlisi:**
 - **Caràcter heteronormatiu de les preguntes:**
 - **Ni formulació de preguntes** (limitacions marc legal: violència exercida per homes contra dones)
 - **Ni dades de perfil** (*Enquesta a la Joventut de Barcelona 2020*: 26% de la mostra s'identifica amb una orientació sexual no heterosexual. 80% de les persones bisexuals són noies).
 - **Manca de dades de perfil sobre etnicitat o religió.**
 - **Altres tipus de VM que pateix la joventut.**

Recomanacions

- ❑ Anàlisis sobre **capacitat d'identificació de la VM.**
- ❑ Estudis sobre **orientació sexual i VM.**
- ❑ Estudis sobre la relació entre la **violència en la infància i la violència en la vida adulta.**
- ❑ Estudis en relació a la victimització segons **etnicitat i identitat religiosa.**
- ❑ Estudis en relació a la violència exercida per part **d'homes coneguts** que no són ni parella ni ex-parella, com podrien ser amistats o familiars.

Recomanacions

- **Anàlisis específiques** en relació a:
 - Dones joves **amb ex-parella home i sense parella home** actualment en relació a la seva victimització.
 - Dones joves **d'origen estranger** en relació a la violència en la **parella**.
 - Dones joves amb **fills** i la seva situació vital en relació a la violència masculista.
 - Dones joves amb **diversitat funcional** i victimització en diferents moments de la vida.
 - Dones joves i violència en **l'àmbit laboral**.
 - Dones joves i **violència sexual**.
- **Estudis qualitius** sobre **què entenen les joves per parella o ex-parella** i com són aquest tipus de relacions: quant duren en el temps, quins tipus de vinculació tenen, quin nivell d'intimitat, de convivència o de relacions sexuals.
- **Actualització** de les dades amb la situació actual del **feminisme** i la seva incidència política.

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials

Gràcies